

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu historia i terażniejszość w zakresie podstawowym dla klasy I szkoły ponadpodstawowej*

(do podręcznika *Historia i terażniejszość 1. Zakres podstawowy. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych*, autorstwa B. Belicy, Ł. Skupnego, część 1. i 2.)

* Plan wynikowy został skonstruowany na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.*

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
I. Wiedza o podstawach życia społecznego					
1. Jednostka jako istota społeczna	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>istota społeczna, role społeczne, grupy społeczne, klasy społeczne, życie społeczne, roztropność, komunikacja społeczna, dialog, kompromis, solidarność, po-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>dobro wspólne, sprawiedliwość społeczna, umowa społeczna, stan natury;</i> – wymienia rodzaje więzi społecznych; – wymienia fundamentalne zasady ży- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje odgrywane przez człowieka role społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia; – opisuje charakter i rodzaje więzi społecznych; 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia klasyczne określenie dobra wspólnego i charakteryzuje jego obecność we współczesnych doktrynach politycznych; – charakteryzuje sprawiedliwość jako 	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka; przedstawia specyfikę każdego z nich i ich komplementarność; – wyjaśnia znaczenie roz-

	<p><i>kój społeczny, stosunki społeczne, socjalizacja.</i></p>	<p>cia społecznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego człowieka określa się jako istotę społeczną. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne rodzaje ról społecznych; – omawia, w jaki sposób rozwijana w nowożytności koncepcja „umowy społecznej” różni się od tradycyjnego pojmowania więzi społecznych; – wyróżnia wspólnoty i grupy społeczne tworzone według różnorodnych kryteriów. 	<p>fundament ładu społecznego, wyjaśnia, czym jest sprawiedliwość społeczna, rozdzielcza i wymienna;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje strukturę społeczną. 	<p>tropności, społecznej komunikacji, sporu, dialogu, kompromisu, solidarności i pokoju społecznego w życiu społecznym.</p>
<p>2. Państwo i jego organizacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>państwo, naród, patriotyzm, szowinizm, etnocentryzm, kosmopolityzm, racja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnicę między patriotyzmem a szowinizmem, nacjonalizmem i kosmopolityzmem; 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces tworzenia się narodu; – omawia przykłady postaw patriotycznych we 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasadę pomocniczości i formułuje pływające z jej stosowania korzyści dla codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje kompetencje poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego.

	<p><i>stanu, subsydiarność;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia atrybuty państwowości; – wskazuje na czynniki narodotwórcze. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia obowiązki państwa względem obywateli i obywateli względem państwa; – wymienia atrybuty jednostek samorządu terytorialnego; – charakteryzuje podstawowe atrybuty państwowości. 	<p>współczesnym świecie;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie podstawowych zadań państwa wobec jego obywateli oraz obowiązków obywateli względem państwa; – wyjaśnia znaczenie wspólnoty samorządowej dla życia społecznego. 	<p>funkcjonowania państwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje strukturę i główne organy samorządu terytorialnego w Polsce po 1999 r.; – wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty jednostek samorządu terytorialnego. 	
3. Organizacje funkcjonujące wewnątrz państwa	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>partia polityczna, fundacja, stowarzyszenie, związek zawodowy;</i> – wyjaśnia znaczenie funkcjonowania organizacji celowych we 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia stowarzyszenie zwykle od rejestrowanego, wyjaśnia różnice między tymi formami stowarzyszeń; – wymienia podstawowe zadania i uprawnienia 	opisuje zasady funkcjonowania partii politycznej, fundacji, stowarzyszenia, związku zawodowego w polskim porządku prawnym.	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia organizację publicznego od innych organizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie funkcjonowania Rady Dialogu Społecznego.

	współczesnym świecie.	związków zawodowych.			
4. Wspólnoty religijne we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>chrześcijaństwo, judaizm, buddyzm, islam, hinduizm</i>; – wymienia największe religie współcześnie występujące na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>monoteizm, politeizm, religia naturalna, religia objawiona</i>; – charakteryzuje podstawowe założenia głównych religii świata. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia podstawowe różnice między założeniami największych religii świata; – opisuje główne obrzędy występujące w największych religiach świata; – opisuje typy relacji panujących między państwem a Kościołami i związkami wyznaniowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>chrześcijaństwo, judaizm, buddyzm, islam, hinduizm, monoteizm, politeizm, religia naturalna, religia objawiona</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice między państwem ateistycznym a neutralnym światopoglądowo; – omawia różnice między państwem wyznaniowym a teokratycznym; – podaje przykłady państw teistycznych, wyznaniowych, neutralnych światopoglądowo i teokratycznych.
5. Ustroje polityczne	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia klasyczną typologię ustrojów politycznych według Arystotelesa; 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje odmierności między ustrojami politycznymi; – definiuje po- 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy charakterystyczne dla demokracji w ujęciu klasycznym i li- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różnice między demokracją klasyczną a demokracją w 	<ul style="list-style-type: none"> – przeciwstawia ustroje idealne od zdegenerowanych według klasycznej typol-

	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>monarchia, arystokracja, demokracja, tyrania, oligarchia, ochlokracja.</i> 	<p>jęcie demokracji w ujęciu klasycznym oraz liberalnym.</p>	<p>beralnym.</p>	<p>ujęciu liberalnym.</p>	<p>logii Arystotelesa, tłumaczy, w jaki sposób następuje degeneracja ustrojów wedle Arystotelesa.</p>
6. Prawo we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>prawo, uprawnienie, prawo natury, prawo przedmiotowe, prawo podmiotowe, prawo cywilne, prawo karne, prawo administracyjne, prawo rodzinne.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych;</i> – zna podział prawa na gałęzie, charakteryzuje poszczególne, podstawowe gałęzie prawa; – wyjaśnia, czym różni się prawo od uprawnienia; – charakteryzuje koncepcję prawnonaturalną i pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnicę między zdolnością prawną a zdolnością do czynności prawnych; – opisuje funkcje prawa karnego. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje materię regulowaną przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne; – opisuje podział administracji publicznej w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na różnice między wykroczeniem a przestępstwem.

		prawa.			
7. Prawa człowieka we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>prawa człowieka, wolności obywatelskie, wolność jednostki</i>; – opisuje rozwój koncepcji praw człowieka na przestrzeni epok. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, w jaki sposób traktowano prawa człowieka w starożytności; – wymienia zawarte w Konstytucji RP prawa człowieka i obywatela; – wymienia najważniejsze dokumenty regulujące kwestię praw człowieka na poziomie międzynarodowym; – wymienia sądowe możliwości ochrony praw człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich; – wymienia najważniejsze akty związane z rozwojem praw człowieka w epoce oświecenia. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje najważniejsze akty prawne regulujące problematykę praw człowieka na arenie międzynarodowej (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności); – opisuje znaczenie Rady Europy dla ochrony praw człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje koszty zagadnień wypracowanych w czasie Konferencji BWE; – charakteryzuje prawa człowieka, dzieląc je na poszczególne generacje.
8. Związki między państwowe a pokrewieństwo narodów	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>związek międzypaństwowy, pokrewieństwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice między naturalnym pokrewieństwem naro- 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia największe współczesne związki między państwo- 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady unii państw w nowożytnej Europie; 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje materię działania poszczególnych związków

	<i>narodów.</i>	dów a związkami (uniami) państw; – wskazuje na przyczyny tworzenia się związków między państwowych; – rozróżnia powody polityczne i gospodarcze tworzenia unii państw.	we.	– charakteryzuje Inicjatywę Trójmorza jako inicjatywę wynikającą z pokrewieństwa narodów.	państw.
9. Wiedza o podstawach życia społecznego – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
10. Wiedza o podstawach życia społecznego – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
II. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny					
1. Świat po II wojnie światowej	– wyjaśnia pojęcia: <i>II wojna światowa, Organizacja Narodów Zjednoczonych, prawo naro-</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>świat dwubiegunowy</i> ; – wymienia przyczyny i cel powstania	– charakteryzuje konsekwencje II wojny światowej dla świata w wymiarach politycznym, spo-	– opisuje próby budowy ładu powojennego po II wojnie światowej; – opisuje strukturę Organiza-	– charakteryzuje sukcesy i porażki w funkcjonowaniu Organizacji Narodów Zjednoczo-

	<p><i>dów do samostanowienia.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia konsekwencje II wojny światowej dla świata i społeczności ludzkich. 	<p>Organizacji Narodów Zjednoczonych.</p>	<p>łecznym, ekonomicznym (gospodarczym) i kulturowym;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zasady, w oparciu o które funkcjonuje Organizacja Narodów Zjednoczonych. 	<p>cji Narodów Zjednoczonych ze wskazaniem głównych organów oraz zakresu ich działania;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze organizacje wyspecjalizowane Organizacji Narodów Zjednoczonych ze wskazaniem zakresu ich działania. 	<p>nych od początku jej powstania do chwili obecnej.</p>
<p>2. Geneza zimnej wojny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>zimna wojna, żelazna kurtyna, NATO, Układ Warszawski, plan Marshalla, remilitaryzacja, kryzys berliński, doktryna Trumana;</i> – opisuje genezę 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę powstania NATO i Układu Warszawskiego; – wyjaśnia genezę i znaczenie zimnej wojny oraz żelaznej kurtyny dla funkcjonowania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie powstania NATO i Układu Warszawskiego dla bezpieczeństwa międzynarodowego po II wojnie światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie miał plan Marshalla dla rozwoju krajów wchodzących w skład bloku wschodniego; – opisuje „cud gospodarczy” RFN i wskazuje jego 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje stosunki między światem zachodnim a blokiem radzieckim.

	wybuchu zimnej wojny.	Europy po II wojnie światowej.		przyczyny.	
3. Zarys sytuacji na Bliskim Wschodzie w okresie powojennym	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>syjonizm, islamizm, Deklaracja Balfoura</i>; – wyjaśnia znaczenie powstania państwa Izrael dla sytuacji na Bliskim Wschodzie i dla polityki międzynarodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia podstawowe zasady syjonizmu; – charakteryzuje genezę i zasady islamizmu; – wskazuje na mapie obszar, na którym powstał Izrael. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia głównych ideologów syjonizmu; – opisuje główne organizacje głoszące ideologię islamizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne nurty syjonizmu; – opisuje proces prowadzący do powstania państwa Izrael. 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje sytuację ludności arabskiej i żydowskiej w Palestynie; – porównuje strukturę ludności w Palestynie po II wojnie światowej.
4. Geneza integracji europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>społeczna gospodarka rynkowa, państwo dobrobytu, integracja europejska, Europejska Wspólnota Gospodarcza, konserwatyzm, li-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje ustroje państw zachodnich i państw pozostających w strefie wpływów radzieckich; – charakteryzuje rządy socjaldemokratyczne, chadeckie, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady rządów socjaldemokratycznych, chadeckich, konserwatywnych i liberalnych w Europie i na świecie po II wojnie światowej; 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje okoliczności uchwalenia i zasady zawarte w traktatach rzymskich; – dokonuje charakterystyki integracji europejskiej w obszarze gospodarczym i 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje funkcjonowanie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

	<p><i>beralizm, chadecja, socjaldemokracja;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje podstawowe zasady ustrojowe państw zachodnich i państw bloku wschodniego; – wymienia „ojców założycieli” integracji europejskiej. 	<p>konserwatywne i liberalne w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej i wartości;</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje proces integracji europejskiej po II wojnie światowej; – wymienia powody integracji europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne wizje integracji europejskiej. 	<p>politycznym do 1957 r.</p>	
5. Ekspansja komunizmu w Azji i jej powstrzymanie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>wojna koreańska, wojna zastępcza, totalitaryzm chiński, wielki skok naprzód.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę Chin i Korei po II wojnie światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje znaczenie przejścia władzy w Chinach przez komunistów w 1949 r. dla przyszłości tego kraju; – wskazuje etapy rozwoju komunizmu w Azji. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje system rządów Mao Zedonga; – dokonuje bilansu rządów Mao Zedonga; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny koreańskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie wojny koreańskiej dla przyszłości Półwyspu Koreańskiego.
6. Polska po II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>okupacja, Polska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje obszary zależności Polski od 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rządy w kraju i na emigracji po 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje problem niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie mechanizmy stosowa-

	<p><i>Rzeczpospolita Ludowa, rząd na emigracji, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje skutki polityczne, społeczne, ekonomiczne (gospodarcze) i kulturowe II wojny światowej dla Polski. 	<p>Związku Radzieckiego po II wojnie światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje funkcjonowanie rządu na emigracji. 	1945 r.	<p>Polski oraz sytuację polskiej państwowości po II wojnie światowej.</p>	<p>no podczas kontroli Polski Ludowej przez Związek Radziecki.</p>
7. Sowietyzacja Polski w okresie stalinowskim	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>sowietyzacja, terror, propaganda, gospodarka planowa, rządy monopartyjne;</i> – wymienia mechanizmy sowietyzacji Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje mechanizmy sowietyzacji Polski do 1956 r.; – charakteryzuje reakcje społeczeństwa na rządy komunistów w Polsce; – wymienia postacie historyczne, które swoim postę- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje proces powojennej odbudowy kraju; – opisuje główne formy sprzeciwu i oporu wobec komunizmu w społeczeństwie. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zmiany zachodzące w strukturze społeczeństwa polskiego i składzie narodowościowym państwa; – charakteryzuje konstytucję PRL z 1952 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia propagandowy i fasadowy charakter Konstytucji PRL.

		powaniem ukazywały wierność ideałom i opór wobec prześladowców.			
18. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
19. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
III. Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie					
1. Świat w okresie odwilży postalinowskiej i wojny wietnamskiej: geneza, natura i dorobek odwilży postalinowskiej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>stalinizm, odwilż postalinowska, powstanie berlińskie, powstanie węgierskie</i>; – wymienia najważniejsze wydarzenia związane z 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny kryzysu stalinizmu i odwilży postalinowskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie tajnego referatu Chruszczowa. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje opór społeczeństw Europy Środkowej wobec komunizmu na przykładzie powstań antykomunistycznych w Berlinie i na Węgrzech. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje proces destalinizacji w Polsce.

	oporem społecznym przeciwko komunizmowi po śmierci J. Stalina na świecie i w Polsce.				
2. Świat w okresie odwilży postalinowskiej i wojny wietnamskiej: świat i rywalizacja supermocarstw w okresie „pokojowej koegzystencji”. Dekolonizacja	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>kryzys kubański, wyścig zbrojeń, wojna w Wietnamie, rewolucja kulturalna w Chinach, kolonializm, dekolonizacja</i>; – wymienia najważniejsze konflikty i kryzysy międzynarodowe epoki postalinowskiej; – wymienia etapy procesu dekolonizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>wojna niepodległościowa Izraela, kryzys sueski, nacjonalizacja Kanału Sueskiego, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, kryzys naftowy</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przyczyny i efekty Wielkiego Skoku oraz rewolucji kulturalnej w Chinach; – omawia główne etapy i konsekwencje procesu dekolonizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie kryzysów w Berlinie, na Kubie i wojny w Wietnamie dla polityki światowych mocarstw. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg i skutki wojny niepodległościowej Izraela; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki kryzysu sueskiego; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny sześciodniowej; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny Jom Kippur.
3. Świat w okresie odwilży postalinowskiej i wojny wiet-	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>kultura masowa, kul-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje założenia ekologii; 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje znaczenie technologii 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje idee i ruchy pacyfistyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice między życiem w kra-

<p>namskiej: rewolucja obyczajowa i zmiany w sposobie życia w krajach zachodnich</p>	<p><i>tura młodzieżowa, rewolucja seksualna, ekologia, ekologizm, pacyfizm, ruch hippisowski, Sobór Watykański II;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na zmiany społeczno-kulturowe w Polsce i na świecie w latach 60. XX w.; - wymienia zmiany wprowadzone w wyniku Soboru Watykańskiego II i reform posoborowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnicę między ekologią a ekologizmem. 	<p>dla zmian, które zaszły w sposobie życia w krajach zachodnich;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje elementy, które wpłynęły na wystąpienie rewolucji seksualnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie zmian, które zaszły w kościele katolickim wyniku Soboru Watykańskiego II i reform posoborowych. 	<p>jach bloku wschodniego i krajach zachodnich.</p>
<p>4. Geneza Polskiego Października '56</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: destalinizacja, plan wieloletni. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: Polski Październik '56, poznański czerwiec '56. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stosunki między państwem a kościołem katolickim w latach 50. XX 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje proces destalinizacji i wskazuje jego ograniczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wkład Kościoła katolickiego w życie społeczno-polityczne Polaków.

			w.		
5. Polska w okresie rządów Władysława Gomułki 1956–1968	– wyjaśnia pojęcia: <i>Praska Wiosna, Marzec 1968, inwazja na Czechosłowację, Doktryna Breżniewa, Śluby Jasno-górskie, Wielka Nowenna, obchody Milenium chrztu Polski.</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>laicyzm, sekularyzm, indyferentyzm;</i> – opisuje, na czym polegała polityka rozdziału Kościoła od państwa.	– charakteryzuje sposoby walki reżimu PRL z Kościołem w latach 60. i 70. XX w.; – charakteryzuje przebieg wydarzeń z 1968 r.; – charakteryzuje przebieg Praskiej Wiosny.	– wyjaśnia znaczenie duszpasterskiego programu prymasa Wyszyńskiego dla społeczeństwa polskiego; – charakteryzuje znaczenie interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji.	– charakteryzuje wydarzenia z 1968 r. z uwzględnieniem interesów władz PZPR oraz z punktu widzenia społeczeństwa.
6. Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
7. Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
IV. Świat i Polska w latach 1970–1980: chwiejna równowaga					
1. Polityka odprężenia w Europie i na świecie	– wymienia zmiany, które zaszły w USA w latach 70.	– wyjaśnia, w jaki sposób próbowano ograniczyć	– charakteryzuje przyczyny osłabnięcia pozycji USA	– charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów	– uzasadnia przełomowe znaczenie „Ostpolitik”

	<ul style="list-style-type: none"> - XX w.; wyjaśnia, na czym polegała polityka odprężenia w relacjach międzynarodowych w połowie lat 70. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyścig zbrojeń w latach 70. XX w.; - wymienia główne ustalenia KBWE; - wyjaśnia, na czym polegały zmiany w polityce niemieckich w latach 70. XX w.; - charakteryzuje zawartość tzw. pięciu koszyków Konferencji BWE. 	<ul style="list-style-type: none"> - na świecie na początku lat 70. i wzrostu wpływów światowego obozu komunistycznego; - charakteryzuje najważniejsze etapy porozumień robrojeniowych między USA a Związkiem Radzieckim. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunistycznych na świecie w latach 70. XX w.; - omawia znaczenie zbliżenia USA i Chin na początku lat 70. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - kanclerza W. Brandta; - dokonuje bilansu sposobu rozliczenia się Niemiec z dziedzictwem rządów nazistowskich.
2. Dekada Edwarda Gierka	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcia: <i>dekada Gierka, masakra grudniowa (Grudzień '70), Czerwiec '76, Komitet Obrony Robotników.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie Kościoła w życiu Polaków, w tym znaczenie wyboru K. Wojtyły na papieża. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje proces upadku W. Gomułki i dojścia do władzy Edwarda Gierka. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rządy E. Gierka; - opisuje główne przejawy opozycji w Polsce w latach 70. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje przebieg Grudnia '70 i znaczenie tych wydarzeń dla odejścia W. Gomułki od władzy.
3. Świat i Polska w latach 1970–1980: chwiejna równowaga	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

– lekcja powtórzeniowa					
4. Świat i Polska w latach 1970–1980: chwiejna równowaga – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.